

**THRU THE BIBLE MINISTRIES
BROADCAST SCRIPT
Programme ID: 1050
Language: Bambara
Book (livre): Amos**

Kalan kun: I ka laben Ala kunbenni la

Kalan sɔɔ yɔɔ:

Amos: 4; 10; 5; 1-5

Damine dɔnkilis

Kuma damine

Ne ka foli be anw lamɛnbaaw bɛɛ kelen-kelen ye aw tulo be Biblu ka jemukan waati la, Ka Biblu kalan ni k'a kɔɔ fɔ aw ye.

Aderesi lase dɔnkili

Kalan: An ka an ka Bibluw dayɛɛ, bi ka yɔɔ kalanta be sɔɔ Amos sura 4 a verise 10 ka taa bila Amos sura 5 a verise 5 la. Walisa anw ka o kow faamu a k'a damina Amos sura 4 a verise 9 la, Ala ye a damine ka Israeldenw bugɔ ni gɛlaya kow minnu ye anw ka o file, a ko: <<**Ne ye ja ni ɲɔ diro bila aw la. Aw ka nakɔ caman ni aw ka rezen nakɔw ni aw aw ka torosunw ni aw ka olive sunw tijɛna ntɔnw fɛ. O bɛɛ n'a ta aw ma sɔn ka kɔsegin n ama. Ne ye fiɲɛbana ci aw cɛma i ko a kɛra Misira jamana la cogo min na ka kɔɔ. Ne ye aw ka kamalenw faga ni npan ye. Aw juguw ye aw ka sow mine ka taa. Ne ye aw ka kɛɛ daga la mɔɔ salenw kasa don aw nunw la. O bɛɛ n'a ta aw ma sɔn ka kɔsegin ne ma. Matigi ko ten.>>**

Kabini kunun Matigi ye a damine ka kangari da Israeldenw ye a ka kiri ko fɔlen na, ka u jalaki, u ye a ka ton ani a ka sariyaw fili kerɛfɛ, ko ale ka kiri na se u ma.

A y'a damina ka tɔɔɔ lasen u ma, ka na ni kɔngɔ ye, sanji nabaliya, ka na ni fiɛbanaw ye, o bɛɛ la Israeldenw ma sɔn ka kɔsegin ka na Ala ma. Hali k'a sɔɔɔ u juguw ye a damina ka bin u kan fo minnu sara keɛɛla o suw kasa bɛna don u nuw la. O ma ke sababu ye walisa u ka u ka kojuguw dabila, ka sɔn Ala ma.

Sura 4 verise 11 a ko: << **Ne ye halakili ke aw cɛma i ko ne ye Sodome ni Gomore halaki cogo min na, ka aw ke i ko dɔɔɔ kunkurun min samana ka bɔ tasuma la. O bɛɛ n'a ta aw ma sɔn ka kɔsegin ne ma. Matigi ko ten.**>> Biblu dɔnbaw ye u kan se yan yɔɔɔ ma ko a kɛra i n'a fɔ geɛɛya ko minnu kɛra olu faarala ɔɔɔɔ kan k'a bɛɛ fɔ kelen ye. Ni anw ye ni ko kalan Amos ka kitabu la, ni waati la Asirikaw ye fen minnu ke, u tun be to ka na Israeldenw ka jamana la ka na tiɛni ke ka kɔsegin ka taa. A kɛra i n'a fɔ ni kɔnɔn be na ka i ka banifen dɔ sɔgin ka taa. Ka u to o la Israeldenw ma nimisi fo a laban o ye u ce ka taa ni u ye jɔnya la.

An ye Asirikaw minnu ko fɔ ten u ma hine o la, tuma min na Ala b'a la ka u lasomi, a kelen ka o ke Israeldenw la, Judakaw tun ka kan ka fɔ ko tiɛna Ala ye min fɔ, a ye a ke, a y'a to u jugu kana ka u ce ka taa ni u ye jɔnya la, nka olu ma dɔ bɔ u ka kewalen juguw la.

Verise 12 kira be kuma i n'a fɔ a be kasi ko: << **O de kosɔn Israel, ne na o tɔɔɔ ɔɔɔɔ ke i la. Israel, ne na o ke i la. O de kosɔn i ka i labɛn ka i ka Ala kunbɛn.**>>

A na tɔɔɔ juman de ke a la, min kɛra Sodome min kɛra Gomore la. Anw be to ka ni verise fɔ siɛn caman ko o de kosɔn Israel, ne na o tɔɔɔ ɔɔɔɔ ke i la. Israel ne na o ke i la, o de kosɔn i ka i labɛn ka i ka Ala kunbɛn. Ala t'a fɔ ko a be a ke gansan ka jɔ ye ko ne ye ni ɔɔɔɔna tɔɔɔ min ko fɔ ko ne na o ke i la, ko i ka labɛn ka ne makɔnɔn sabu a tun bɛna bali u la.

Asirikaw nana ka cun u la ka bali u la, u ma sigi ni a ye. An be waati min kofɔ kira nkalontigelaw fana tun be ye, u b'a la ka jamadenw dusukun tiɛ ko u kana ni kiraw ka kumaw lamɛn, ko aw y'a ye don juma ko Ala bana anw Israeldenw la k'an di jamana werɛw ma, anw ye Ala ka siya ye, Ala te sɔn ni ɔɔɔɔna k'an sɔɔɔ abada.

U tun be o kumaw de fɔ ka u yeɛ neɛɛɛɛɛ ni o ye. Kira Amos be kuma ko Ala bɛna kiri tige a ka mɔɔɔw kan, a be tɛmɛ u ka mɛnni kan ko o de kosɔn u ka u yeɛ labɛn. Asirikaw nalen Israeldenw kama, u ye jamadenw bɛɛ ce ka taa ni u ye, caman sara.

Matigi y'a fɔ ko u ka u yeɛ labɛn sabu u tun na ale Ala kunbɛn saya

la, a kan tun be o de man. Ni kumakan be jɛsin anw Hadamadenw beɛ ma, ne ni e a ka fisa anw ka anw yeɛ laben don dɔ anw beɛna Ala kunbe. Anw beɛna Ala kunben jɛda ani jɛda, i ka i yeɛ laben, i kera mɔɔɔ suguya o suguya ye, fen be i bolo, fen te i bolo i ka i yeɛ laben, i ye faantan ye, i ye waritigi ye, i ka i yeɛ laben, i ce kani, i ye kamalen ye, i ye npogotigi ye, i ye cekɔɔba ye, i ye denmisen ye i yeɛ laben.

Ni waajulikan be lase Hadamaden beɛ ma, faraje ani farafi an k'an yeɛ laben.

Don dɔ ne terike dɔ y'a fɔ ne ye ko ale siralen don kosebe, a ko Ala ye ale nakati, ale ye jurumu dɔ ke min tun be a ka jɛnamaya la ko ale dalen b'a la ko Ala ye ale bugɔ. A taara jɛfe, ko Ala ye ale bugɔ ko o gɛleyara ale ma nka ale sera k'a muɔu k'a masɔɔ Matigi yeɛ ye ale demen ko nka ale be siran min na o ye ko ni ale sara ko ale be na Ala kunben ko o de siran be ale la. Ni ale jɔra Ala jɛ kɔɔ, ko ni ale mirila o la ale be siran kosebe, nka ko i n'a fɔ ale be Krisita la, Yesu Krisita kera sɔɔnadona ye ale ni Ala ce ko o na ale demɛ. Ne kelen k'a ja gɛleya ni o kumaw ye ko a ka a jigi da Matigi kan, a ko tijɛna ko Yesu Krisita be to ale kere fe o de be jagelaya di ale ma. Ni kumakan be lase an beɛ kelen-kelen ma ko an beɛ kelen-kelen ka kan k'an laben don dɔ an be na Matigi kunben. E yeɛ ka miiri i salen ka bɔ ni diɛenso kɔɔ e be taa jɔ Ala jɛ kɔɔ, e kelen Ala kelen i ma deli ka fen min ye i jɛ na, a be cogo min na, i ma a dɔn sebaaya beɛ tigi, mɔɔɔ si te se ka i tila ale bolo, jamanajɛmɔɔɔ te se, minisiri te se, waritigiw te se, faamabaw te se, fen kelen min be se ka e kisi o ye ka i to diɛenso kɔɔ ni i ye celabeni sebe don e ni Matigi ni jɔɔɔn ce, ni i sɔɔna Yesu Krisita ma ale min bɔra sankolo la ka na ka sa hadamadenw beɛ ka jurumu kosɔn, ni i ye dannaya ke ale la o de be se ka to i be se ka jɔ Ala ka kiritige don na. Fen minnu tun ye fen naafama ye i jɛ kɔɔ wari, mɔnbiliw, tɔɔtigiya, kuntigiya, faamaya, musow, bonw olu beɛ be na ke fen gansan ye i jɛ kɔɔ fen beɛ bannen file ni ye, tɔɔtigiya bana, waritigiya bana bontigiya bana, faamaya bana e kelen ani Ala kelen, an k'an laben. O de kosɔn Matigi be kuman an fe. Biblu y'a fɔ ko an tun salen don an ka hake ni an ka jurumuw la, ni kuma ma fɔ gansan. Fanga te a na, barika te an na k'an yeɛ kisi, Matigi de be an demen an ka jurumu ni an ka hake be saya lase an ma. An be se ka jɔ Ala jɛ kɔɔ cogo min na, o be sɔɔ Yesu Krisita de la, a ye a yeɛ di anw ka jurumuw kosɔn, a sun donna a sun kununa walisa ka tilennya di anw ma, walisa e ni ne an be se ka jɔ Ala jɛ kɔɔ Ala be se ka tɔɔ wɛɛ di anw ma k'anw wele mɔɔɔ tilennenw.

An ka waajulikeya Amos u be min nenni ko burusu kɔɔ mɔɔ don ko a ma “sivilise” a kumakan file ni ye.

A ko a ye laben ka Ala kunben. Amos ka kumakan be kuma Hadamadenw beε kelen-kelen fe.

Verise 13 ko:<<**Ale de ye kuluw da ka fiɲe da. Ale de be a yeε ka miiriliw jira Hadamadenw la Ale de be dugu je, a be su ko ka taama dugukolo kan kulu janw san fe. Ale tɔɔ ko Matigi, Keεbolowtigi Ala.>>**

Ni ye kuma barikamanw ye anw makan ka ɲine minnu kɔ. Ko Ala be tuma beε, ko a be ye yɔɔ beε, Amos b’a la ka o de fɔ yan, k’a ka sebaaya ko fɔ.

Ko a be i ka miiriya dɔn, e b’a la ka miiri fen o fen ke, Matigi be o dɔn.

E be taa yɔɔ o yɔɔ, i taara kalo la, e te se ka i yɔɔ janya Ala la. I taara yɔɔ o yɔɔ Ala ɲe be i la. I be t’a sɔɔ ko e be bɔ ka taa fɔ yɔɔ jan mɔɔ ɲe te i la yɔɔ min na ka i muso janfa wala ka i furuce janfa ni ce weε ye ni muso weε ye, Ala ɲe be e la, Ala ɲe be e ka miiriyaw beε la.

Zaburuw sura 90 verise 8 ko:<<**I ye an ka tilenbaliya kow bila i ɲe kɔɔ, ka an ka fililí dogolenw bila i ɲe keε la.>>**

Hali ka i to sankolola “avion” kɔɔ Ala ɲe be i la, a be i dɔn hali ni i ye i ɲeda cogo yeεma ka i kuma cogo yeεma, Ala ɲe be e la a be i dɔn. I be se ka mɔɔw janfa i ka kuma cogo ni i ka finidon cogo fe, ni i ye kojugu ke i be se ka i ka fini ɲeεma, dɔw yeε be u tɔɔ yeεma walisa polisiw kana u mina nka e te se ka i dogo Matigi la.

Ne ka kalanfa dɔ ko an be jurumu fen o fen dogo dugukolo kan, ko o be makanba ke sankolo la.

Amos sura 5 a verise ko:<<**Israel ka so, ne be nin maɲumatɔkan fɔ aw ko la, aw ka o lamɛn: Npogotigi Israel binna, a tɛna se ka wuli tun. A binna duguma, mɔɔ si te yen k’a lawuli.>>**

Amos ko ale be maɲumatɔkan fɔ u ko la, fen min be sira kan ka na ko jugu min be sira kan ka na, tɔɔ min be na o sɔɔ degu min be na u sɔɔ, lebu, maloya, saya, ɲenibatɔya, falatɔya a ko Israel kera i n’a fɔ npogotigi binna a te se ka wuli tun, ko a binna duguma mɔɔ si te ye k’a wuli.

A kera i n’a fɔ mɔɔ min kumana, ka kuma k’a kɔ don ka taa. Amos sura 5 be o de jira.

Ala kumana i n’a fɔ a seɲena, ko a bana, ale yeε de be ni maɲumatɔkan fɔ. A kera i n’a fɔ a y’a damina ka Israeldenw ka su kasi ke nka ni waati y’a sɔɔ u be panpan.

Bi an ka dijenso be panpan na ko furu be yan, denkuli be yan, ko ni ye a ka ekizamen sɔɔ, ni ye baara sɔɔ, don be yɔɔ beɛ an ka dijenso kɔɔ, mɔnbili mankan be fiɛ an ka dugubɔɔnw na dunduw be fɔ, gitarimakanw mɔɔw be sawala an ka dijenso kɔɔ yɔɔ beɛ nka Ala ka kiri b'a la ka na an ka dijenso kan.

A kera i n'a fɔ ko an be mankan kolon ke walisa fen min b'a la ka na an tulo kana o men. Fen jugu jugu minnu b'a la ka se an ka dijenso ma, fiɛ jugu min b'a la k'an ka dijenso bugɔ, bana juguw fiɛ, asidenw fiɛ baara sɔɔɔbaliya fiɛ, dugukolo yere yerew, kelew, mɔɔw jugu minnu be yaala yaala ka u tɔɔɔngɔnw faga ka tɔɔɔ lase u ma, an ka dijenso janmilen don bi taa yɔɔ te an ka dijenso bolo.

An ka dijenso be taama i n'a fɔ mɔɔw min fara dɔɔ la sira kelen te a bolo, kuma kelen te a da la. An ka dijenso kera o de ye bi. Kuma kelen te dɔɔmiina da wa sira kelen te a bolo. An ka dijenso be ten don o don, kuma kura de be fɔ, an te taa ɲe, an te taa kɔ wa an tɔɔ be halakira ka taa ɲefe. A sababu bɔra anw yere de la, an bana Matigi ma, an bana Biblu ka kuma ma, Ala ɲesiran bana dugukolo kan, ɲumaya bana, makari bana ɲumaya bana, hine bana hali egilisi kɔɔ. Faadenya ni ɲɔɔɔn kɔniya ni yerejira olu de kelen be k'an ka egilisiw fa, dannabaaw anw ka nimisi. Amos ko Israel ka so, ne be ni maɲumatoɔkan fɔ aw ko la, aw ka ne lamɛn.

Ni an taara ɲefe a ko:<<**K'a masɔɔ Matigi Ala ko: Keleke ce waa kelen bɔra dugu kɔɔ, ce keme dɔɔɔn na kɔsegin dugu kɔɔ. Ce keme bɔra dugu min kɔɔ, o la ce tan dama na kɔsegin Israel ka so kɔɔ.**>>

U be u beɛ halaki sabu danga be u kɔ Ala te u kɔ tuguni, Ala ka melekew te u fe. Ala kelen be ka u danga k'a bolo bɔ u la. Ni Ala ka dubabu te i la, i be ke mɔɔw dangalen ye, i be ke fugari ye, i be ke jugu sago ye, i be ke yeɛɔɔ fen ye. Ala diminen a kumana Amos da la ko a ka kuma a ka mɔɔw fe.

O de kosɔn kira yere be kuma, a be kasi.

A verise 4 a ko:<<**Matigi b'a fɔ Israel ko so ye ko: Aw ka ne ɲini, aw na ɲenamaya.**>>

Matigi b'a fɔ Israeldenw ye ko aw ka ne ɲini, aw na ɲenamaya. Anw ka ɲenamaya be sɔɔ Ala ɲini de la, Ala batoli, Ala ɲesiran, ka ko to Ala ma furu kɔɔnala, jamana kɔɔ, dugu kɔɔ lacolisow la, baara ke yɔɔw la, ka ko to Ala ta ma, ka taama tiɲe kan, ka taama tilenya la, ka taama Ala ɲesinra la, ka taama kanuya la, o de b'a jira ka fɔ ko an be Ala ɲini.

Ka boli boli ka taa egilisi la o te ka Biblu mine an bolo o te, dɔɔba ke o te ka beti da, ne kan ka di, anw ka koralikan ka di, anw ka pasiteri

bε se waajulila anw ka egilisi cε ka ni o tε anw jogo de ko don, jogo ye yeεma. Jogo jugu ye bɔ an na, miiri jugu ye bɔ an na an ye siran Matigi ηε o de b'a jira ko an bε Ala ηini wa ni o kεra anw na ηenamaya.

Matigi ye o fɔ kira Amos da de la. Kira Ose ye a ka kiraya kow damine tuma min na, a ye a yeε ka ηenamaya ko fɔ, an tεmena o ko kan ka ban. Kira Ose furumuso bɔra a ka ga kɔɔ ka taa a ta kε jatɔya ni kakalaya ye. Matigi y'a fɔ a ye ko taa i furumuso min bɔra so kɔɔ taa a ta ka na ni a ye tuguni. A kasibatɔ ni a dusukasilen taara.

Ala ko ne ye o min fɔ e ηena taamashyεn de don, waajulikan de don k'a lase Israeldenw ma. Minnu bε Israel kɔɔn yan fan fε ko u ye u yeεw kε jatɔw ye, u ye u yeεw kε kakalaw ye.

Matigi b'a la ka o de fɔ Amos da la. U tun kεra npogotigi cε dɔnbali ye Matigi ye u ta ka u kanu i n'a fɔ furuce bε muso ta cogo min na k'a furu. Anw dannabaaw bεε kelen-kelen bε ten Ala ye an bεε kelen-kelen wele.

O de kosɔn ciden paul y'a fɔ ko, ne ye aw jira Ala la, ne ye aw jira Krisita la i n'a fɔ npogotigi cε dɔnbali. Kɔrentekaw letεε fila sura 11 a verise 2.

Kuma laban

I n'a fɔ anw ka waati será, k'an bεn sini an Matigi Yesu Krisita tɔɔ la amiina.

DONKILI LABAN